

Sygn. akt IV U 1908/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2016 r.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Lidia Łataś

Protokolant Małgorzata Kłosowicz

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2016 r. w Częstochowie

sprawy A. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania A. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 29 września 2015 r. Nr SP- (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu A. L. prawo do świadczenia przedemerytalnego od 22 września 2015 roku

Sygn. akt IV U 1908/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 września 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu A. L. prawa do świadczenia przedemerytalnego. Organ rentowy powoływał się na treść art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy

o świadczeniach przedemerytalnych. Wskazał, iż uznał za udowodnione 39 lat, 5 miesięcy i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Ponieważ ubezpieczony do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy nie udowodnił 40-letniego okresu składkowego i nieskładkowego organ rentowy odmówił mu prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony. Domagał się jej zmiany i przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Argumentował, iż rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z winy pracodawcy w związku nieterminowym wypłacaniem wynagrodzeń. Wskazywał, iż domaga się ustalenia prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych z uwagi na niewypłacalność pracodawcy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

A. L. urodził się (...), wniosek o świadczenie przedemerytalne złożył w dniu 21 września 2015r. Ubezpieczony jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna, pobiera zasiłek od co najmniej 6 miesięcy i nie odmówił podjęcia pracy. Wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego wnioskodawca złożył w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez (...) Urząd Pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Składając wniosek o powyższe świadczenie ubezpieczony przedłożył świadectwo pracy z ostatniego okresu zatrudnienia od 1 września 1975r. do 17 marca 2015r. wydane przez Fabrykę (...) sp. z o.o. w M., w którym wskazano, iż stosunek pracy został rozwiązany bez wypowiedzenia przez pracownika z winy pracodawcy – art. 30 § 1 pkt 3 k.p. w zw. z art. 55 § 1⁽¹⁾ k.p. Do dnia rozwiązania stosunku pracy ubezpieczony wykazał 39 lat, 5 miesięcy i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do dnia 31 grudnia 2014r. ubezpieczony wykazał ponad 39-letni okres składkowy i nieskładkowy.

dowód: akta ZUS.

Ubezpieczony od 1 września 1975r. był pracownikiem (...) Zakładów (...) w M.. Pracodawca ten przechodził różne przekształcenia. Ostatecznie ubezpieczony od 4 września 2013r., w związku z przejściem w trybie art. 23⁽¹⁾ k.p., był pracownikiem Fabryki (...) sp. z o.o. w M.. Zarządzeniem nr 9 z dnia 18 grudnia 2014r. Prezesa Zarządu od dnia 19 grudnia 2014r. wprowadzono w Zakładzie Produkcji (...) postój do odwołania. Od tej daty spółka zaprzestała prowadzenia działalności i nie wypłacała żadnych należności, w tym wynagrodzeń. W dniu 17 marca 2015r. ubezpieczony złożył pracodawcy oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, wskazując iż przyczyną rozwiązania umowy jest dopuszczenie się przez pracodawcę ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków polegającego na nie wypłaceniu wynagrodzenia w określonym w przepisach prawa terminie. O złożeniu przez ubezpieczonego tego oświadczenia zadecydowało nie wypłacanie mu wynagrodzenia przez pracodawcę. Decyzją z dnia 7 czerwca 2016r. (...) Urząd Pracy w K. zatwierdził do wypłaty ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych kwotę wynikającą z niezaspokojenia roszczeń za pracę za okres 3 miesięcy oraz odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy. W dniu 6 października 2015r. Fabryka (...) sp. z o.o. w M. złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku. Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2016r. wydanym w sprawie sygn. akt (...) Sąd Rejonowy (...) w K. wniosek dłużnika oddalił, ponieważ jego majątek nie wystarczał na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego.

dowód: akta osobowe ubezpieczonego, decyzja (...) w K. z dnia 7 czerwca 2016r. (k. 41 akt), dokumentacja (...) w K., w tym protokół kontroli PIP

z 22 kwietnia 2015r., zestawienie zobowiązań wobec pracowników, postanowienie Sądu Rejonowego (...) w K. z dnia 13 stycznia 2016r., sygn. akt (...) z uzasadnieniem (k. 46 akt), zeznania świadka W. H. (k. 36v akt) oraz wyjaśnienia ubezpieczonego (k. 54-54v akt).

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 5 i 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2013r., poz. 170) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn (pkt 5);

do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

W myśl art. 2 ust 3 ustawy świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W niniejszej sprawie nie było sporne, iż ubezpieczony spełnia warunki określone w art. 2 ust. 3 ustawy. Organ rentowy rozpatrując uprawnienia ubezpieczonego do świadczenia przedemerytalnego odnosił się do treści art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy i ustalił, że ubezpieczony ze względu na niewykazanie 40-letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie spełnia warunków do uzyskania świadczenia przedemerytalnego na podstawie tego przepisu. Ubezpieczony nie kwestionował, iż nie wykazał okresów składkowych i nieskładkowych w takim wymiarze. Domagał się natomiast ustalenia prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych z uwagi na niewypłacalność pracodawcy. W tym zakresie ubezpieczony do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy u pracodawcy u którego był zatrudniony przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadał okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 39 lat. Należało zatem zbadać czy do rozwiązania stosunku pracy doszło w warunkach określonych w tym przepisie. Nie ulega przy tym wątpliwości, iż w sensie prawnym nie doszło do likwidacji ostatniego pracodawcy ubezpieczonego. Należało zatem zbadać czy zaistniały przesłanki niewypłacalności pracodawcy.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. 2016 r., poz. 1256 j.t.) przepisy ustawy stosuje się w przypadku niewypłacalności pracodawcy będącego przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015r. poz. 584 z późn. zm.). Przedsiębiorcą w rozumieniu tej ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Jak wynika z art. 8a ust. 1 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi m.in. w razie niezaspokojenia roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, trwającego dłużej niż 2 miesiące.

Data wystąpienia niewypłacalności pracodawcy jest dzień upływu terminu, o którym mowa w ust. 1 (ust. 2).

Przepis art. 8a ust. 1 ustawy z 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy należy powiązać z art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z 2004 r.

o świadczeniach przedemerytalnych. Zabieg ten uwypukla złożoną materię prawną. O ile pierwsza norma odnosi się do pracodawcy (wiążąc niewypłacalność z faktycznym zaprzestaniem działalności i z niezaspokojeniem roszczeń pracowniczych) o tyle druga, skupia uwagę na ubezpieczonym (wymagając, aby tak rozumiana niewypłacalność była powodem rozwiązania stosunku pracy). Oznacza to, że prawo do świadczenia przedemerytalnego uwarunkowane zostało złożoną relacją przedmiotowo-podmiotową. Nie wystarczy wskazać, że ziściły się warunki wskazane w art. 8a ust. 1 ustawy z 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, konieczne jest bowiem zweryfikowanie, czy stanowiły one impuls do rozwiązania stosunku pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w B. z dnia 27 października 2015r., sygn. III AUa 484/15, LEX nr 1932022).

Całość materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wskazuje, iż pracodawca ubezpieczonego od 19 grudnia 2014r. zaprzestał prowadzenia działalności. Potwierdza to dokumentacja dotycząca Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, z której wynika, iż zarządzeniem nr 9 z dnia 18 grudnia 2014r. Prezesa Zarządu od dnia 19 grudnia 2014r. wprowadzono w Zakładzie Produkcji (...) postój do odwołania.

Z zeznań świadka W. H. – pełniącego od 2 marca 2015r. funkcję prezesa zarządu wynika, że od tej daty spółka nie prowadziła żadnej działalności gospodarczej. Wskazywał on, iż wcześniej był opracowany plan naprawczy w celu wznowienia produkcji, ale ponieważ przez komornika została sprzedana maszyna papiernicza, to ten plan nie został zrealizowany. Okoliczności te wynikają również z wyjaśnień ubezpieczonego. Od daty zaprzestania działalności pracodawca zaprzestał również wypłacania jakichkolwiek należności. Wynika to z zeznań W. H., jak również z protokołu kontroli PIP z dnia 22 kwietnia 2015r., w którym wskazano, że prowadzona była kontrola przez PIP w lutym 2015r. i mimo wcześniejszych wystąpień o wypłatę świadczeń pracownikom, te świadczenia nadal nie zostały wypłacone. Z dokumentacji PIP wynika, że nie odprowadzono składek na Fundusz Pracy za grudzień 2014r. z powodu nie wypłacenia wynagrodzeń pracownikom za ten miesiąc. Podobnie było w kolejnym miesiącu. Pracodawca na podstawie list płac za luty i marzec 2015r. przyznał i naliczył pracownikom wynagrodzenia, ale ich nie wypłacił. Pracodawca złożył również oświadczenie o niewypłaconych świadczeniach wobec pracowników kwalifikujących się do wypłaty z FGŚP, z którego wynika, że od grudnia 2014r. nie wypłacał wynagrodzeń, w przypadku ubezpieczonego od 18 grudnia 2014r. do rozwiązania stosunku pracy z dniem 17 marca 2015r.

Biorąc pod uwagę powyższe, jak również treść art. 8a ust. 2 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, datą wystąpienia niewypłacalności pracodawcy jest dzień 20 lutego 2015r. Tym samym oświadczenie ubezpieczonego o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia było następne w stosunku do wystąpienia niewypłacalności pracodawcy. Nie ulega przy tym wątpliwości, że to właśnie owa niewypłacalność pracodawcy stanowiła asumpt do złożenia takiego oświadczenia przez pracownika. Okoliczność ta wynika bowiem wprost z oświadczenia złożonego pracodawcy, co ubezpieczony potwierdził dodatkowo w swoich wyjaśnieniach, które to wyjaśnienia biorąc pod uwagę całość materiału dowodowego należało uznać za niewątpliwie wiarygodne.

Wobec powyższego ubezpieczony spełnia wszystkie warunki do uzyskania świadczenia przedemerytalnego.

Orzeciono w oparciu o powołane przepisy oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.